

1.2 Strategische ophaven

Inleiding Strategische opgaven

Vijf grote opgaven, met brede interne en externe erkenning, vormden voor 2021 de strategische opgaven. Dat zijn:

- de aanpassing van Zeeland aan het veranderende klimaat,
- de omslag naar slimme mobiliteit,
- het imago van Zeeland – ook vanuit het perspectief van de arbeidsmarkt –,
- de ruimtelijke kwaliteit van Zeeland,
- de Zeeuwse Stikstofaanpak.

Via netwerksturing is samen met partners gewerkt aan strategievorming en de totstandkoming van de Zeeuwse Omgevingsvisie.

In 2021 zijn daarmee verschillende opgaven van de strategiefase in de uitvoeringsfase terecht gekomen. Op 11 juni 2021 stelde PS de Marketingstrategie Zeeland vast. Op 21 oktober 2021 gold dat voor de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland. Tenslotte gebeurde dit op 17 december 2021 ook met de Regionale Mobiliteitsstrategie. Voor de Strategische opgaven Zichtbaar Zeeland, Klimaatadaptatie en Slimme Mobiliteit gingen de opgaven over van de strategiefase naar de uitvoeringsfase. Met het vaststellen van de strategie is de koers voor de komende jaren uitgezet. Daarbij vraagt het aanpakken van de vraagstukken en de uitvoering van de strategieën de volle aandacht.

PS stelde de Zeeuwse Omgevingsvisie op 12 november 2021 vast. Omdat de vertaling van de Omgevingsvisie in de Omgevingsverordening nog loopt, loop de Strategische Opgave door. De Strategische Opgave Stikstof kent nog steeds heel veel dynamiek. Het optrekken met de vele partijen in Zeeland en landelijk blijft hierin belangrijk. Hierna wordt per strategische opgave een omschrijving, de ambitie, de inzet, het proces en behaalde resultaten omschreven.

Klimaatadaptatie

Omschrijving

In 2014 is het nationale Deltaprogramma gepresenteerd, een visie van de gezamenlijke overheden in Nederland op de vraag hoe Nederland zich beschermt tegen klimaatverandering. Het Deltaprogramma is een visie voor 2050, met een doorkijk naar 2100.

Het voorkeursscenario voor de Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie stelt de ruimtelijke inrichting van Nederland centraal. In 2050 moet de ruimte in ons land, en dus ook Zeeland, zodanig zijn ingericht dat we voorbereid zijn op extreme regenval, langdurige droogte, een grotere kans op hittegolven en een toename van het overstromingsrisico. Zeeland dient dan voorbereid te zijn, zodat extreem weer niet tot grote schade en maatschappelijke ontwrichting leidt. Om dat doel te halen is in 2021 de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ) opgesteld en vastgesteld in Provinciale Staten.

Ambitie

Klimaatadaptatie is een opgave van iedereen in Zeeland. Zeeland, met haar ligging in de Zuidwestelijke Delta, is een regio waar alles samen komt: zeespiegelstijging, wateroverlast, hitte en droogte. Met als gevolg toenemende verzilting en het zoeken naar evenwicht tussen water vasthouden en water afvoeren. Dit raakt veel sectoren, aanpassen aan veranderende klimaatomstandigheden doe je daarom niet alleen. Daarom is samen met onze netwerkpartners in 2021 de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland vastgesteld. Hierbij hoort ook een uitvoeringsprogramma, waarin concrete maatregelen worden voorgesteld.

Inzet

De opgave Klimaatadaptatie komt voort uit bovengenoemde Deltaprogramma. Hier wordt via een aantal stappen naar een Klimaatadaptatie Strategie Zeeland (KaSZ) toegewerkt. Alle Zeeuwse overheden hebben in 2019 een klimaatstresstest uitgevoerd. Hieruit is een beeld ontstaan van de effecten van klimaatverandering op de eigen organisatie en het totale grondgebied Zeeland. Aansluitend is eind 2019 begonnen met het voeren van de Risicodialoog. De dialoog zet in op twee punten: enerzijds het vergroten van bewustwording in de samenleving en anderzijds de basis leggen voor de strategie en uitvoeringsagenda. De risicodialoog biedt inzicht in welke kwetsbaarheden acceptabel zijn en welke om actie vragen. Concreet gaat het hier om het verschil tussen risico's die Zeeland wil vermijden (grote schade, kans dat er slachtoffers vallen, maatschappelijke ontwrichting) en risico's die 'hinderlijk' zijn (tijdelijke hinder, geen slachtoffers, geen schade).

Klimaatadaptatiestrategie

In 2021 is de KasZ vastgesteld oor Provinciale Staten. Bij de KasZ hoort ook een uitvoeringsplan dat concreter inzicht geeft in acties en uitvoeringsmaatregelen. Dit uitvoeringsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Deze zullen worden opgenomen in de P&C cyclus van Provinciale Staten onder hoofdstuk 8.

Deltaplan Zoetwater

Met betrekking tot het deltaplan zoetwater is in de afgelopen jaren de proeftuin zoetwater gestart. Hierin wordt op diverse locaties in Zeeland, samen met ondernemers, waterbeheerders, gemeenten en onderzoeksinstellingen via praktijkonderzoek in pilots kennis opgedaan om waterbeschikbaarheid te vergroten. In het Deltaplan Zoetwater wordt de opgedane kennis samengebracht en ruimtelijk vertaald naar geschiktheid in Zeeland. Eind 2021 is het Deltaplan door Provinciale Staten vastgesteld. De uitvoering hiervan zal worden opgenomen in de P&C cyclus van Provinciale Staten onder hoofdstuk 8.

Proces

De Klimaatadaptatiestrategie Zeeland en het Deltaplan Zoetwater zijn in 2021 door Provinciale Staten vastgesteld. Daarmee is het proces om te komen tot de strategie afgerond en richt de opgave zich de komende tijd op de daadwerkelijke uitvoering met onze netwerkpartners en de Zeeuwse samenleving.

Concrete resultaten 2021

De Klimaatadaptatiestrategie Zeeland en het Deltaplan Zoetwater zijn in 2021 door Provinciale Staten vastgesteld. Daarmee zijn de beoogde resultaten bereikt.

Ruimtelijke kwaliteit

Omschrijving (legostenen)

Legostenen*:

- Zeeuwse Omgevingsvisie inclusief Milieueffectrapportage (MER) en Zeeuwse Omgevingsverordening
- Bouwstenen die we samen met andere organisaties ontwikkelen vanuit lopende projecten. Bijvoorbeeld de Veerse Meer visie, de woonvisie, de Regionale energiestrategie en de klimaatadaptatiestrategie
- Inbrengen Zeeuwse standpunten bij de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Inzet op het NOVI - gebied Kanaalzone en mogelijk de kustvisie
- BO MIRT en de opvolger daarvan, het BO voor de Omgevingsagenda Zuidwest

**gebaseerd op de tabel m.u.v. de strategische visie wonen, die zit bij fysieke leefomgeving*

Ambitie

In februari 2022 stelde de minister de Omgevingswet opnieuw uit. De nieuwe invoeringsdatum is 1 januari 2023. De strategische opgave Ruimtelijke Kwaliteit richtte zich op het opstellen van de Zeeuwse Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening Zeeland en deze te koppelen aan de NOVI Omgevingsagenda landsdeel Zeeland/Zuid-Holland.

Daarmee heeft deze strategische opgave een dubbel doel, namelijk:

- Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben we een breed gedragen en bruikbare Zeeuwse Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Zeeland. De Omgevingsvisie en de bijbehorende Milieueffectrapportage (MER) zijn inmiddels door Provinciale Staten vastgesteld. Vaststelling van de omgevingsverordening volgt in 2022.
- De op te stellen Omgevingsagenda Zuidwest afstemmen met de Zeeuwse Omgevingsvisie. Zorgen voor inbreng van de regionale overheden en maatschappelijke organisaties.

Inzet

Provinciale Staten stelden in 2021 De Zeeuwse Omgevingsvisie vast. Daarmee hebben we een belangrijk doel van de opgave Ruimtelijke kwaliteit voltooid. De Omgevingsverordening Zeeland volgt in 2022. De omgevingsvisie stelden we samen met de netwerkpartners op. We beoordeelden de visie op milieueffecten. Voor zover mogelijk zijn ook (tussen)resultaten van andere lopende visietrajecten in de omgevingsvisie opgenomen. De Zeeuwse bevolking hebben we via een enquête betrokken bij de visie. In januari 2021 is een voorontwerp omgevingsvisie met voorontwerp omgevingsverordening en ontwerp MER afgerond. Deze hebben we besproken met alle betrokken partijen, inclusief de gemeenteraden en Provinciale Staten. Na de achterbanraadpleging is de Zeeuwse Omgevingsvisie in november 2021 afgerond en vastgesteld.

Gedeputeerde Staten besloten meer tijd te nemen om de omgevingsverordening af te ronden. In 2022 volgt hiervoor een formele inspraakprocedure en uiteindelijk vaststelling door Provinciale Staten. Met het Rijk en de Provincie Zuid-Holland stellen we in 2022 een Omgevingsagenda op voor de NOVI. Daarin maken we afspraken over de integrale gebiedsagenda voor Rijk en regio. Onderdeel hiervan is de bestaande MIRT gebiedsagenda, de Kanaalzone en mogelijk ook de kustzone als NOVI-gebied.

Proces

Na vaststelling van de Zeeuwse Omgevingsvisie 2021 startte de volgende fase van het proces. We hebben gekozen voor een flexibel traject waarbij de Zeeuwse Omgevingsvisie een dynamisch document is. Na 2021 kan het nodig zijn de tekst aan te passen en/of nieuwe bouwstenen toe te voegen. De Zeeuwse Omgevingsvisie is het strategisch beleid en geeft richting aan de uitvoering. De vertaling naar acties loopt via programma's en projecten. Zaken die juridisch geborgd moeten worden, komen in de Omgevingsverordening Zeeland.

De omgevingsvisie bevat een apart onderdeel bevatten waarin doelen, acties en uitvoering thematisch worden uitgewerkt. Daarin staan de hoofdlijnen voor bestaande en nieuwe programma's en projecten die bijdragen aan uitvoering van de omgevingsvisie.

Netwerkpartners en wat zij hierin betekenen

De netwerkpartners van de Zeeuwse Omgevingsvisie zijn alle partijen die zich in Zeeland bezig houden met de fysieke leefomgeving. De partijen in het netwerk die betrokken zijn bij het opstellen van de bouwstenen van de Zeeuwse Omgevingsvisie 2021 zijn:

- Overheden en semi-overheden: Rijk, Rijkswaterstaat, Waterschap Scheldestromen, Gemeenten, RUD, GGD, VRZ, Impuls;
- Maatschappelijke organisaties: ZMF, landschapsbeheerorganisaties, diverse stichtingen zoals cultureel erfgoed;
- Bedrijfsleven: North Sea Ports, BZW, Vekabo, TOZ, Hiswa/Recron;
- Onderwijs en wetenschap: UCR, HZ, Scalda

We hebben de partijen in het netwerk gevraagd om samen met ons de bouwstenen voor de visie op te stellen. Of om mee te denken met de opstellers van de bouwstenen. Voor het opstellen en meedenken hebben in totaal 103 deelnemers zich aangemeld. Als er geen opstellers waren gevonden, heeft de provincie die bouwsteen uitgewerkt. Dat waren de bouwstenen: leefbaarheid, bevolkingsontwikkeling, onderwijs, voorzieningen, woonomgeving en stedelijk groen, visserij, arbeidsmarkt en economie, milieu en geluid. Voor alle bouwstenen hebben zich meedenkers aangemeld. Ook bij het opbouwen van de visie uit de bouwstenen worden de opstellers en meedenkers betrokken.

Alle bouwstenen zijn besproken in de gebiedstafels en samengevoegd in de ambtelijke en bestuurlijke integratiegroep. Onze netwerkpartners zijn daarin vertegenwoordigd. We werken samen in de gebiedstafels en integratiegroep. Daarnaast wordt met de andere overheden samengewerkt in de werkgroep Omgevingsvisie van het Samenwerkingsplatform Omgevingswet Zeeland (SPOZ). Het traject voor de Omgevingsverordening loopt parallel aan de Zeeuwse Omgevingsvisie 2021. Het SPOZ wordt ook gebruikt om de concepten/ontwerp van de Omgevingsverordening 2021 met de andere overheden te bespreken. Tegelijk met de ontwerp visie zal het ontwerp van de omgevingsverordening en de MER ter inzage gelegd worden.

Concrete resultaten 2021

De Zeeuwse Omgevingsvisie is in 2021 afgerond en vastgesteld door Provinciale Staten en daarna in werking getreden.

Stikstof

Omschrijving

Door verbrandingsmotoren, industrie en uit landbouw komen stikstofverbindingen vrij. Deze verbindingen, NH₃ en NO_x, komen direct ofwel via neerslag terug in onze omgeving. Naast dat dit schadelijk is voor onze gezondheid, zorgt het in natuurgebieden voor een toename van vegetatie die van een voedselrijke omgeving houden. Daardoor ontstaat uiteindelijk een verarming van de natuur. Een verarming van natuur is op termijn ook schadelijk voor de economie. Landbouw en recreatie zijn immers gebaat bij een goede biodiversiteit. Om zowel economische ontwikkelruimte te behouden en de natuur te verbeteren werd in Nederland het PAS (Programma Aanpak Stikstof) ontwikkeld.

De kern daarvan was dat door het nemen van herstelmaatregelen de natuur werd verbeterd en via maatregelen in verschillende sectoren de uitstoot zou worden verminderd. Vooruitlopend daarop konden dan vergunningen worden verleend. De Raad van State deed op 29 mei 2019 uitspraak dat de PAS niet als kader mag worden gebruikt voor de vergunningverlening. Kern hiervan was dat zolang er geen borging en resultaat was van de voorgenomen maatregelen, er geen zekerheid bestond en er dus geen vergunningen verleend mochten worden. Nederland leefde op de pof.

Gezamenlijk met het Rijk en de andere provincies is daarom gestart met een nieuwe aanpak voor de opgave stikstof. Veel doen we gezamenlijk, maar de provincie Zeeland heeft ook haar eigen invulling daarvan: De strategische aanpak stikstof. Hierin wordt via 3 actielijnen gewerkt aan de doelstelling om op termijn een goede staat van instandhouding van de Zeeuwse natuur te hebben:

- Vermindering stikstofdepositie;
- Versterken van de natuur;
- Informatie, communicatie en vergunningverlening.

Ambitie

Provincie Zeeland stelt, in lijn met de doelen die interprovinciaal zijn gedefinieerd, de volgende doelen centraal:

- Korte termijn (2020-2022) stikstofruimte genereren en systeem ontwikkelen waarmee vergunningen kunnen worden verleend voor nationale en regionale projecten, passend bij Zeeland.
- Lange termijn (2020-2050): realiseren van een goede ecologische toestand van onze natuur, door het toewerken naar een goede staat van instandhouding van de N2000 gebieden in 2050.

Dit doen we via een middellange termijn (2020-2030) en formulering van tussendoelen.

De gebiedsgerichte aanpak zal meerdere jaren vergen en bijdragen aan meerdere doelen:

1. Het bereiken van een significante daling van de stikstofdepositie, om de kwaliteit van stikstofgevoelige N2000-gebieden te versterken.
2. Het verlagen van de stikstofdepositie om ontwikkelruimte te creëren.
3. Verbinden aan integrale gebiedsontwikkeling / versterken of bevorderen transitie.

Inzet

Dit doen we door de inzet van een compacte opgave stikstof. Deze richt zich in eerste instantie op het realiseren van instrumenten voor vergunningverlening. Hierbij is er een sterke relatie met vergunningverlening. Tegelijk zet de provincie in op het bieden van kennis en informatie aan initiatiefnemers, met name daar waar het om complexe situaties gaat.

Naast de vergunningverlening, waardoor economische ontwikkelingen en bescherming van de natuur, samen doorgang vinden, wordt via de gebiedsgerichte aanpak de natuur robuuster gemaakt. De gebiedsgerichte aanpak is bedoeld om in en rond N2000 gebieden de natuur te versterken door middel van natuurontwikkeling en -herstel; om de bronnen in de buurt van N2000 gebieden aan te pakken en om de verbinding te leggen met andere opgaven in het gebied. Hierbij wordt met name aan koppeling aan hydrologische, klimatologische of economische maatregelen gedacht.

Een derde focus van inzet is de monitoring van stikstofdepositie. Via sensoren, satellietbeelden en meer metingen wordt gewerkt aan een betere validatie aan de modellen. Monitoring draagt tevens bij aan draagvlak: direct het effect kunnen zien van een maatregel werkt positief. Tot slot is een belangrijk punt van inzet de buitenland problematiek. Het merendeel van de stikstof in Zeeland is afkomstig uit het buitenland en (internationale) scheepvaart. Zonder aanpak daar is het moeilijk de doelen te halen.

Naast personele inzet is er ook materiele inzet. Deze is deels afkomstig van het Rijk waar het gaat om regelingen. Via de opgave stikstof zijn er middelen voor monitoring en proces beschikbaar. Ook in de investeringsagenda zijn middelen opgenomen voor bronaanpak. In 2020 lag de focus met name op het maken van instrumenten, vastgesteld in de provinciale beleidsregels Intern- en Extern salderen, voor vergunningverlening en het opstarten van gebiedsgerichte aanpak. In 2021 zal dit meer liggen op het nauwkeuriger bepalen van de opgave, het vertalen van de daarvan naar maatregelen, het bepalen van de aanpak in gebiedsgerichte processen en het monitoren van de effecten.

Proces

In de voorjaarsnota 2020 is stikstof als opgave benoemd. Kern van de opgave is dat deze alleen kan slagen als alle sectoren bijdragen aan de oplossing. Daarom vormen alle betrokken partijen samen een bestuurlijk overleg stikstof Zeeland. Ook zitten alle partijen in een externe werkgroep, en per gebiedsgerichte aanpak zijn de direct belanghebbenden vertegenwoordigd.

Binnen de organisatie zijn er sterke relaties met programma's, opgaven en afdelingen. Met name de relatie met Natuur, platteland en landbouw en met vergunningverlening zijn van groot belang. De opgave heeft tot doel het proces in gang te zetten, waarna de uitvoering in een andere eenheid plaats vindt.

Op 10 juli 2020 hebben PS de strategische aanpak stikstof vastgesteld. Deze is als richtinggevende en kaderstellende notitie behandeld en de wensen en bedingen zijn meegegeven aan GS. De aanpak stikstof is echter continu in ontwikkeling, onder andere door landelijke ontwikkelingen. Zo is tussentijds de minister van landbouw met haar aanpak gekomen en heeft de commissie Remkes adviezen uitgebracht. Dit heeft direct effect op de Zeeuwse aanpak. In het proces is daarom zowel de relatie met externe partijen als met PS van groot belang en zal de strategische aanpak tussentijds ook kunnen worden aangevuld.

De beleidsregels die behoren bij de korte termijn doelstelling (mogelijk maken van vergunningverlening) zijn een aantal keer aangepast. Inmiddels is het mogelijk om te salderen. Ook is eind 2021 de mogelijkheid aangebracht om stikstofruimte te sparen in depositiebanken. Om te werken aan integrale gebiedsprocessen is gestart met gebiedstafels. Eind 2021 is steeds duidelijker geworden dat het rijk samen met provincies wil gaan werken aan een Nationaal Programma Landelijk Gebied, waarin de komende jaren de transitie in het landelijk gebied sterker vorm moet gaan krijgen.

Concrete resultaten 2021

In 2021 is het volgende bereikt:

- Verkrijgen satelliet data NOx en NH3 waardoor nauwkeuriger beeld van emissiebronnen ontstaat. Tevens is een start gemaakt met het koppelen van diverse data in een dashboard stikstof. Dit dient als basis voor gesprekken en inbreng richting buitenland en rijk om breder te kijken dan alleen de landbouw.
- Gedurende het jaar is continue aangedrongen op meer aandacht voor buitenland en andere bronnen dan landbouw. Dit heeft geresulteerd in een start van een buitenlandstrategie van het rijk, waarbij Vlaamse en Nederlandse minister elkaar hierover hebben gesproken.
- De vrijwillige opkoopregeling veehouderijen (MGO) is in uitvoering. Met drie geïnteresseerde ondernemers, die voldoen aan de criteria, wordt gesproken over opkoop. Er is actief meegedacht over verbeteringen van de tweede tranche MGO die in 2022 open gesteld zal worden.
- De beleidsregels salderen zijn enkele keren aangepast aan juridische uitspraken. Meest concreet hierbij is ook de mogelijkheid om stikstof doelenbanken te realiseren. Voor de Zeehaven industrie zijn concrete stappen gezet om een doelenbank op te richten.

- De gebiedsprocessen bij de Kop van Schouwen en de Manteling van Walcheren zijn opgestart.

Slimme mobiliteit

Omschrijving

Om mee te doen in de maatschappij wil je je kunnen verplaatsen. Bijvoorbeeld naar het werk, naar school of naar de winkel. Goede bereikbaarheid is daarom belangrijk voor de leefbaarheid en vitaliteit van Zeeland. Veel mensen kunnen zelf in hun vervoer (mobiliteit) voorzien. Ons huidige mobiliteitssysteem past door de ontwikkelingen, zoals beschikbare apps en deelmobiliteit, steeds minder bij de huidige tijd. Er is verandering nodig. De uitdaging voor de komende jaren is de stap te maken naar slimme mobiliteit.

In 2021 hebben we samen met het netwerk de Regionale Mobiliteitsstrategie opgesteld. Deze is eind 2021 in drie gemeenteraden en in Provinciale Staten vastgesteld. Begin 2022 behandelen de negen overige Zeeuwse gemeenteraden de Mobiliteitsstrategie. Parallel aan de strategievorming is gestart met pilots. En is een snellere treinverbinding tot stand gekomen.

Ambitie

De ambitie vanuit de Regionale Mobiliteitsstrategie is om de stap te maken naar slimme en duurzame mobiliteit. Hierbij wordt het aanbod aan vervoer afgestemd op de vraag. Dit doen we door nieuwe soorten van vervoer toe te voegen. Denk bijvoorbeeld aan het gebruik van een flextaxi in combinatie met bus, trein en Westerschelde Ferry.

De reiziger en de vervoersvraag staan hierbij centraal. De reiziger stelt de reis eenvoudiger samen digitaal of telefonisch. Via een app kan de reiziger de reis plannen, boeken en betalen. Doel is dat iedereen dicht bij huis en bestemming op kan stappen. We zorgen dat iedereen het vervoer kan gebruiken. Van jong tot oud en van fit tot met een beperking.

Inzet

Mix van Mobiliteit

Snelle verbindingen zijn belangrijk om de bereikbaarheid van Zeeland op peil te houden. Met de trein, busverbindingen en de Westerschelde Ferry zorgen we voor een hoofdnetwerk van snelle verbindingen. Om te kunnen concurreren met de auto mogen deze verbindingen niet veel langzamer zijn. Specifieke buslijnen zijn er voor scholieren en studenten.

Vanuit de basis van de haltetaxi zetten we een fijnmazig systeem van flextaxi's en kleine busjes op. In samenhang met het doelgroepenvervoer, vervoer door vrijwilligers en deelmobiliteit is er straks voor iedereen dichtbij vervoer beschikbaar. Dit geldt voor een woongebied binnen 500 meter en in het buitengebied binnen 2,5 kilometer. Reizigers kunnen kort van te voren digitaal of telefonisch aangeven van welk opstappunt ze willen vertrekken. En naar welke plaats ze willen reizen.

Fietsen en wandelen blijven ook belangrijk. Iet voor iedereen is het mogelijk om via wandelen of fietsen bij een opstappunt te komen. Met doelgroepenvervoer garanderen we dat de meest kwetsbare mensen vervoer van deur tot deur houden.

Duurzame Mobiliteit

Naast een mix van vervoersmiddelen zorgen we voor duurzaam vervoer. De voertuigen die we inhuren voor vervoer stoten uiterlijk in 2030 geen schadelijke stoffen meer uit. Daarnaast rijden deze voertuigen op groene energie.

Mobiliteitscentrale

Het aanbod van vervoer vraagt om samenwerking. Hiervoor zetten we een mobiliteitscentrale op. De mobiliteitscentrale zorgt ervoor dat het vervoer goed verloopt. De mobiliteitscentrale kan bijvoorbeeld adviseren wanneer er grote bussen moeten rijden. Of waar en wanneer juist het gebruik van de flextaxi beter voldoet. De mobiliteitscentrale geeft daarnaast advies aan de verantwoordelijke overheden. De mobiliteitscentrale zal bijvoorbeeld adviseren over wanneer op een route en tijdstip het gewenst is met grote bussen te rijden en waar en wanneer juist de flextaxi beter voldoet. De samenwerkingsvorm voor die mobiliteitscentrale werken we de komende periode verder uit.

Hubs, haltes en opstappunten

Omdat reizigers vaker met verschillende vervoersmiddelen reizen, hebben we goede op- en overstapplaatsen nodig. Deze overstapplaatsen noemen we hubs. Goede en aantrekkelijke hubs zijn een belangrijke voorwaarde voor een prettige en probleemloze reis van deur tot deur. De kwaliteit van de Zeeuwse hubs, haltes en opstappunten gaan we verbeteren.

Data

Goede digitale informatie is belangrijk om vraag en aanbod van vervoer bij elkaar te brengen. Het benutten van de digitale apps, de Mobility as a Service apps, gaan hierbij helpen. Daarnaast is gestart met de samenwerking tussen Zeeuwse wegbeheerders in een regionaal data team. Door dit team maken we digitale informatie over de Zeeuwse wegen beschikbaar.

Living Lab

als Living Lab Slimme Mobiliteit. Om daarmee voor Zeeland veelbelovende nieuwe vervoersmogelijkheden uit te proberen. Het ministerie heeft daarvoor € 5 miljoen beschikbaar gesteld. In 2021 zijn de eerste projecten vanuit dit Living Lab van start gegaan. Dit gaat om een onderzoek voor een superslim laadplein en een carpoolapp gekoppeld aan samenwerkende bedrijven hierin. In 2021 is ook een proefproject voor een zelf varend pontje gestart.

Proces

Eind 2020 is de Richtingennotitie Slimme Mobiliteit in Provinciale Staten behandeld. Begin 2021 liep dit nog door met behandeling van gemeenten. Na de behandeling van de richtinggevende keuzes is gestart met de uitwerking daarvan, op drie manieren:

- Vanuit werkgroepen met gemeentemedewerkers en provincie-medewerkers samen met deskundige bureaus de inhoudelijke uitwerking en analyses te doen.
- Door met werksessies en brede bijeenkomst met een brede groep betrokken mensen en organisaties de verdere invulling te bespreken.
- Door sessies met reizigers te organiseren. Daarin kon de reiziger zelf meedenken. Die sessies waren er voor jongeren, reizigers met een beperking en algemeen reizigers die wilden meepraten.

Dit heeft half 2021 geleid tot een concept Regionale Mobiliteitsstrategie, die gemeenten en Provincie Zeeland bespraken. Door verschillende bestuurlijke gesprekken hebben aanpassingen en bijstellingen op dit concept plaatsgevonden.

Daarmee werd eind 2021 de Regionale Mobiliteitsstrategie ter vaststelling voorgelegd aan Provinciale Staten en Gemeenteraden. Na vaststelling wordt de uitvoering verder in gang gezet. Aanbesteding van de busconcessie en het opzetten van de mobiliteitscentrale zijn daar belangrijke onderdelen van.

Concrete resultaten 2021

- Oplevering en vaststelling van de Regionale Mobiliteitsstrategie
- Start van de snelle Intercity Vlissingen-Amsterdam op 13 december 2021
- Start van de eerste projecten vanuit het Living Lab Slimme Mobiliteit.

Zichtbaar Zeeland

Omschrijving

PS hebben in hun vergadering van 5 februari 2021 het concept van de Marketingstrategie Zeeland vastgesteld. Opdracht hierbij was een brede consultatie te organiseren en de opbrengst daarvan te verwerken in een definitieve strategie en deze voor te leggen in PS van juni 2021. De consultatie heeft geleid tot een breed gedragen Marketingstrategie Zeeland, waarvan de kaderstellende onderdelen door PS op 10 juni 2021 zijn vastgesteld. PS besloten tevens de Opgave Zichtbaar Zeeland per 1 juli 2021 te beëindigen en de verdere uitvoering van de strategie onder te brengen bij het programma regionale economie.

Ambitie

De ambitie was en is om voor de aanpak van het imago van Zeeland en de integrale marketing wonen, werken, studeren, ondernemen en recreëren, te komen tot een uitvoeringsorganisatie. Continuering van de tijdelijke uitvoering van de marketing door de provincie staat immers op de langere termijn op gespannen voet met de inzet om via een Zeeuws brede aanpak het imago te versterken vanuit de gezamenlijk marketingstrategie.

Inzet

De inzet is om het samen met de netwerkpartners invulling geven aan de marketing en positionering én daarbij tegelijkertijd zo snel mogelijk van de kant te gaan met deze vraagstukken. Hiermee wordt toegewerkt naar het in gezamenlijkheid oppakken van de Zeeuwse marketing- en positioneringsvraagstukken in een uitvoeringorganisatie. In eerste instantie was het de bedoeling dat alle netwerkpartners 'aan boord moest zijn' om de ZMO van start te kunnen laten gaan. Inmiddels is gekozen voor een start met partners die bereid zijn om inhoudelijk mee te denken/werken, maar ook bereid zijn om incidentele middelen – in geld of personele inzet ("in kind") beschikbaar te stellen.

Proces

Met het besluit van PS van 10 juni 2021 is de Opgave Zichtbaar Zeeland per 1 juli 2021 beëindigd en de verdere uitvoering van de strategie per gelijke datum ondergebracht bij het programma regionale economie. In het betreffende PS-voorstel is op hoofdlijnen het proces vanaf de tweede helft 2021 opgenomen:

- Per 1 juli is er een team binnen programma Regionale economie, die de continuering van de uitvoering van wonen, werken en recreatie marketing waarborgt. Hiervoor wordt een marketingactieplan/-kalender opgesteld met de nodige campagnes voor korte termijn.
- Binnen Programma Economie is er menskracht om de netwerksturing die vanuit de opgave ZZ is opgebouwd (werk- en stuurgroep, Marketingstrategie Zeeland) te continueren en transformeren naar een uitvoeringsagenda.
- Binnen Programma Economie wordt gestart met de vernieuwde merkstrategie (positionering), gericht op de versterking en verbreding van het Zeeuws imago.
- Binnen Programma Economie wordt samen met partners gekeken naar het gezamenlijk organiseren en financieren van samenwerkingsprojecten, zoals dat de afgelopen drie jaar ook met de zorgsector is gebeurd. Dat kan met werkgevers, onderwijs, toerisme etc.
- Binnen programma Economie wordt gezorgd dat contracten op het gebied van ICT/ licenties, opdrachten en personeel gecontinueerd of vernieuwd kunnen worden om bovenstaand uitvoeringsniveau mogelijk te maken.

De (verdere) concretisering van deze punten is opgenomen in de begroting 2022.

Concrete resultaten 2021

- Vaststelling in PS van de Marketingstrategie Zeeland
- Beëindiging per 1 juli 2021 van de opgave Zichtbaar Zeeland
- Continuering van uitvoering van de strategie ondergebracht bij het programma regionale economie.

Wat mag het kosten?
Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2021	Wijzigingen C2021	Begroting 2021 NW	Rekening 2021	Restant
Lasten					
010201 Strategische opgaven - stelpost	0	0	0	6	6
010202 Klimaatadaptatie	0	80	80	61	-19
010203 Ruimtelijke kwaliteit	0	205	205	180	-25
010204 Slimme mobiliteit	0	150	150	170	20
010205 Zichtbaar Zeeland	0	94	94	80	-14
010206 -Stikstof	214	528	742	770	28
Totaal Lasten	214	1.057	1.271	1.267	-4
Baten					
010204 Slimme mobiliteit	0	0	0	0	0
010206 -Stikstof	0	0	0	64	64
Totaal Baten	0	0	0	64	64
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-214	-1.057	-1.271	-1.203	68
Resultaat na bestemming	-214	-1.057	-1.271	-1.203	68